

BRECHT

ΕΠΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ

1898-1956

Δραματουργός

**Συγγραφέας
Σκηνοθέτης**

Γράφει από νεαρή ηλικία

Τα έργα του είναι βαθιά αντιπολεμικά

Αντιναζιστής αναγκάστηκε να φύγει στην εξορία από το 1933 για να ξεφύγει από τους Ναζί (Σουηδία, Παρίσι, Λονδίνο , Αμερική)

Μεταξύ 1933-1948 γράφει τα σπουδαιότερα έργα του και αναπτύσσει την ιδέα του Επικού Θεάτρου

Το 1949 γυρνάει στη Γερμανία και ιδρύει την δική του εταιρεία την Berliner Ensemble

**Προέλευση του όρου «Επικό Θέατρο» από τον Erwin Piscator –έμφαση καταρχάς στην σκηνοθεσία και κατά δεύτερον στο κείμενο από ειδήσεις, εφημερίδες κλπ.
(πολιτικοποιημένο Θέατρο)**

**Θέλει οι θεατές να έχουν ενεργό ρόλο
στο θέατρο, να παρακολουθούν
κριτικά**

**Να εμπλέκονται μεν συναισθηματικά
αλλά να μπορούν να κρατούν
απόσταση και να διαμορφώνουν την
δική τους κρίση**

ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΠΟΪΗΣΗ

**Η σκηνική δράση παραξενεύει το κοινό,
πέρα από αισθητική αξία έχει και πολιτική
λειτουργία**

**Προβάλλει την κοινωνική πραγματικότητα
αλλά στόχος είναι δημιουργήσει τις
προϋποθέσεις να την αλλάξει**

Ο ηθοποιός παρακολουθεί τον εαυτό του σε δράση, υποκρίνεται αλλά δεν μεταμορφώνεται, μιλά σε τρίτο πρόσωπο

Ο ηθοποιός απευθύνεται στον θεατή δίνει έμφαση στην κοινωνική χειρονομία –gestus, εκφέρει σκηνοθετικές οδηγίες

**Απλά θεατρικά μέσα -φωτισμοί ,
σκηνικές αλλαγές**

**Συνδυάζει αφηγηματικές με
δραματικές τεχνικές**

**Διαχωρίζει την δράση με πλακάτ,
λεζάντες. αφήγηση, μουσική**

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΠΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΤΟΥ ΜΠΡΕΧΤ -ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΜΕ ΤΟ «ΔΡΑΜΑΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ»!

Willett J. (1964) (Ed.), Brecht on Theatre New York, NY: Hill and Wang.

DRAMATIC THEATRE

- ✓ Πλοκή
- ✓ Εμπλέκει τον θεατή στην σκηνική παρουσίαση
- ✓ Αμβλύνει την ικανότητά του για δράση
- ✓ Του προσφέρει τις αισθήσεις
- ✓ Εμπειρία
- ✓ Ο θεατής εμπλέκεται σε κάτι
- ✓ Πρόταση

EPIC THEATRE

- ✓ Αφήγηση
- ✓ Μετατρέπει τον θεατή σε παρατηρητή , αλλά
- ✓ Διεγείρει την ικανότητά του για δράση
- ✓ Τον δυναμώνει, πιέζει να πάρει αποφάσεις
- ✓ Εικόνα του κόσμου
- ✓ Ωθείται να αντιμετωπίσει κάτι
- ✓ Διαφωνία

DRAMATIC THEATRE

- ✓ Συντηρούνται ενστικτώδη συναισθήματα
- ✓ Ο θεατής συμμετέχει στην εμπειρία
- ✓ Η ανθρώπινη ύπαρξη είναι δεδομένη

- ✓ Δεν αλλάζει
- ✓ Εστιάζει στο τέλος
- ✓ Η μια σκηνή φέρνει την άλλη

EPIC THEATRE

- ✓ Οδηγεί σε συνειδητοποίηση
- ✓ Ο θεατής στέκεται σε απόσταση, μελετά
- ✓ Η ανθρώπινη ύπαρξη είναι αντικείμενο αναζήτησης

- ✓ Είναι μεταβλητή, μπορεί να αλλάξει
- ✓ Εστιάζει στην πορεία
- ✓ Κάθε σκηνή στέκεται από μόνη της

DRAMATIC THEATRE

- ✓ Γραμμική ανάπτυξη
- ✓ Ο άνθρωπος ως κάτι σταθερό
- ✓ Η σκέψη καθορίζει την ύπαρξη
- ✓ Συναίσθημα

EPIC THEATRE

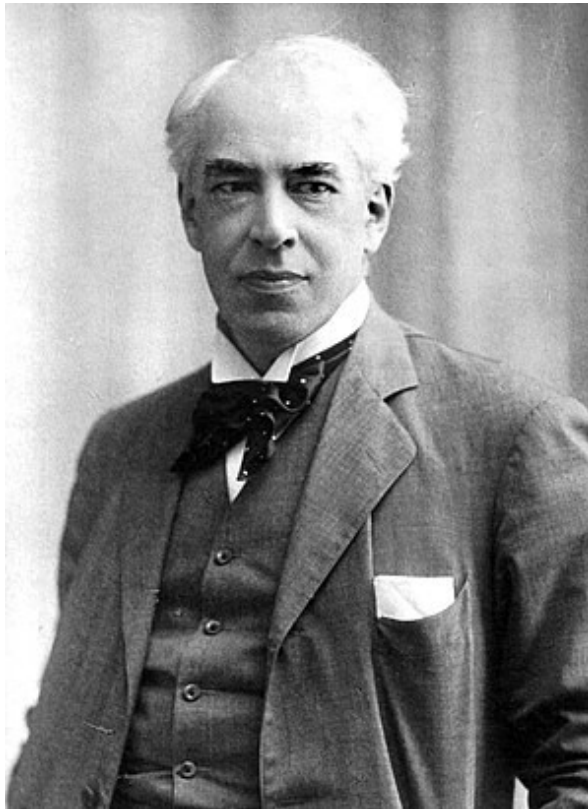
- ✓ Καμπύλη
- ✓ Ο άνθρωπος σε διαδικασία εξέλιξης
- ✓ Η κοινωνική ύπαρξη καθορίζει την σκέψη
- ✓ Αιτία

Από τον κύκλο με την κιμωλία :

“Τρομερός ο πειρασμός να κάνεις το σωστό»

Τι είναι πραγματικά σωστό σε έναν κόσμο που όλα πάνε λάθος;

ΣΤΑΝΙΣΛΑΒΣΚΙ

Μόσχα

1863-1938

**Θέατρο Τέχνης της
Μόσχας**

**Σύστημα
εκπαίδευσης
ηθοποιού**

ΣΤΑΝΙΣΛΑΒΣΚΙ

Ο Στανισλάβσκι και ο Ντάντσενκο δημιούργησαν το Θέατρο Τέχνης (1898)

Καλλιεργούν μια νέα και πολύ βαθύτερη προσέγγιση των κειμένων, των δραματικών χαρακτήρων και της υποκριτικής τους απόδοσης.

Οι ηθοποιοί έπρεπε να μελετούν και να ζουν υποκειμενικά συναισθήματα και να τα εκδηλώνουν στο κοινό με σωματικά και φωνητικά μέσα.

Ο ηθοποιός χρειάζεται να καταλάβει τις ανάγκες του χαρακτήρα που υποδύεται.

Αδιάσπαστο το συνειδητό με το υποσυνείδητο. Δεν νοείται εξωτερική σωματική έκφραση χωρίς εσωτερική εμπειρία.

Το σύστημα Στανισλάβσκι στηρίζεται στο «δικαιολογώ ένα ρόλο». Κάθε τι που παρουσιάζεται στη σκηνή πρέπει να είναι πειστικό για τον ηθοποιό και για τους θεατές.

Το μαγικό αν

Ο ηθοποιός προσπαθεί να απαντήσει σε μία απλή υπόθεση: «αν ήμουν ο χαρακτήρας, τι θα έκανα;». Δεν χρειάζεται να είναι ο χαρακτήρας αλλά να τον ζει μέσα από το «μαγικό αν» Η φυσικότητα και ο ρεαλισμός αναδύονται - σκηνική αλήθεια.

Σώμα

Η φυσική άσκηση προετοιμάζει τον ηθοποιό για να εκφράσει με αληθοφάνεια τα συναισθήματά του. Να ανακαλύπτει την αλήθεια του χαρακτήρα την εσωτερική ζωή του

Αλήθεια περιεχομένου και όχι επιφάνεια

Συναισθηματική μνήμη

Ανάκληση προσωπικών εμπειριών ώστε να ζήσει το συναίσθημα (κάτι που στην τεράστια πορεία του, 40 χρόνων) ο Στανισλάβσκι το επανεξετάζει)

Στοιχεία για την ανάπτυξη χαρακτήρα –οι δοσμένες συνθήκες

Ποιος; (βιογραφικό, θέση, ηλικία, φύλο, κ.ά)

Πού; (Τόπος)

Πότε; (χρόνος δράσης, εποχή)

Τι γίνεται; (δράση, ιστορία, σχέσεις κ.ά)

Τι θέλω να πετύχω; (κίνητρα, επιμέρους στόχος σκηνής, υποκείμενο)

Πως; (πορεία , στρατηγική για να πετύχει στόχο)

ΣΚ'ΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΜΠΡΕΧΤ ΓΙΑ ΤΟ ΈΡΓΟ ΣΤΑΝΙΣΛΆΒΣΚΙ

«.....απέδειξε ότι το ατομικό παίξιμο έχει αποτελεσματικότητα με μέσα συλλογικότητας (ensemble playing)»

Αν δεν αντλήσει ο ηθοποιός από την παρατήρηση ή αν δεν επιβεβαιώσει κάτι από παρατήρηση δεν θα το παρατηρήσει το κοινό.

Έξερε πώς να κατανοήσει σε βάθος, να αντλήσει από την διαφορετικότητα της κοινωνικής ζωής και ήξερε πώς να την αναπαραστήσει. Έτσι οι παραγωγές του έχουν νόημα

Το σύστημά του (που ο ίδιος δεν ήθελε να αποκαλείται έτσι) εξελισσόταν μέχρι το τέλος της ζωής του.

Η διδασκαλία του πέρασε στον Δυτικό κόσμο - το σύστημα Στανισλάβσκι αποτελεί μέχρι σήμερα τη βάση της εκπαίδευσης των ηθοποιών στη Δύση.

Ο Στανισλάβσκι υποστήριζε ότι ο ηθοποιός καθοδηγείται είτε από τα συναισθήματά του, είτε από τη νόησή του. Αυτοί οι δύο παράγοντες διεγείρουν τη θέλησή του, την επιθυμία του, το κίνητρό του να πράξει τις συγκεκριμένες κινήσεις.

Στο πλαίσιο της προσαρμογής, ο ηθοποιός όφειλε να απαντήσει στα ερωτήματα: «τί» (πράξη), «γιατί» (στόχος), «πως» (προσαρμογή). Τα προβλήματα του στόχου και της πράξης μπορούσαν να αντιμετωπιστούν κατά την ανάλυση του έργου, αλλά το πρόβλημα της προσαρμογής αφορούσε στην αλληλεπίδραση μεταξύ των ηθοποιών, αλλά και των σκηνικών αντικειμένων

Το σύστημα Στανισλάβσκι αποτελεί μέχρι σήμερα τη βάση της εκπαίδευσης των ηθοποιών στη Δύση.

Για την επιρροή του Στανισλάβσκι και του Μπρεχτ στο εκπαιδευτικό δράμα διαβάζουμε σελ 32-37

Αυδή, Α. Χατζηγεωργίου Μ. (2007) Η τέχνη του δράματος στην εκπαίδευση. Αθήνα: Μεταίχμιο

Βιβλιογραφία

Willett J. (1964) (Ed.), Brecht on Theatre New York, NY: Hill and Wang.